

המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן	
עמוד 1 מתוך	תחום : רשות המחקר
	נושא : תשלום לנבדקים במעבדות מחקר
מס' גרסה :	שם הנוהל : נוהל תשלום לנבדקים במעבדות מחקר
מס' גרסה : 10/06/19	
מס' גרסה : 10/06/19	מבטל נוהל : מתאריך :

נוהל תשלום לנבדקים במעבדות מחקר

מטרות:

נוהל זה מטרתו להסדיר את אישור המחקר ותשלום לנבדקים במעבדות מחקר.

עקרונות:

1. מחקרים מדעיים המערבים בני אדם חייבים להיות כפופים להגבלות מוסריות הקשורות באופן ניהול המחקר ובתוצאותיו והשלכותיו על הנחקר ועל החברה בכלל.
2. טרם תחילת עבודת המחקר במעבדה, יש להפנות לוועדת האתיקה כל בקשה לאישורו של מחקר שאינו קליני ושמעורבים בו בני אדם, שנערך תחת חסותה של המכללה.
3. ועדת האתיקה נושאת באחריות עליונה ליישומם של האמור במסמך זה. הוועדה תדון בכל מחקר שיובא לאישורה ותמסור את החלטתה והמלצותיה לחוקר הראשי במחקר. החוקרים מחויבים לפעול על פי הנחיות הוועדה על מנת לזכות באישורה.
4. לגבי מחקרים הנערכים בשיתוף פעולה עם מוסד אחר, ניתן יהיה להסתמך על אישור וועדה מתאימה של המוסד האחר, לאחר בדיקה עקרונית של וועדת האתיקה המוסדית את הרכבה ואת עקרונות פעולתה של אותה וועדה.
5. הוועדה אינה עוסקת בהערכת הפוטנציאל המדעי או התכנים המדעיים של הצעת המחקר, אלא מתמקדת בפרוצדורות המוצעות הנוגעות לשלומם ולזכויותיהם של המשתתפים במחקר.
6. הוועדה דנה בהיבטים הקשורים להשתתפות בני אדם במחקר ואיננה דנה בהיבטים חוקיים אחרים של המחקר. אי לכך, חובת החוקר לבדוק היבטים חוקיים כלליים במחקר ולוודא שהמחקר איננו נוגד את החוק.
7. רק לאחר אישורם של וועדת האתיקה ורשות המחקר, ניתן להתחיל במחקר.

התנאים לקבלת אישור המחקר

1. הגשת בקשה לוועדת האתיקה על פי הכללים הנדרשים (ע"י מילוי טופס נספח א').
2. הסכמת הנבדק להשתתפותו במחקר. יש לוודא שהסכמה זו מושגת באמצעים מתאימים וראויים ; שהנבדק מודע למטרות המחקר, לתנאי המחקר ולידיעה שיש באפשרותו להפסיק את המחקר בכל רגע שיחפוץ מבלי שהדבר יפגע בו או בטיפול בו.

3. יש להדגיש כי החתמה של הנבדק על כתב הסכמה מהווה חלק מתהליך קבלת ההסכמה ואיננה פוטרת את החוקר או שלוחיו לתת הסבר מלא לנבדק בשפה שבה הוא בקיא, ולוודא שהנבדק הבין את הנאמר לו.
4. על הנבדקים להיות אזרחים אקראיים/ סטודנטים הלומדים במכללה. בין הנבדקים לבין החוקרים **אסור שיהיה כל סוג של קשר.**
5. המידע שיתקבל במהלך המחקר יהיה חסוי ושכל שימוש שיעשה במידע שנאסף לא יהיה בו כדי לחשוף את זהות הנבדק או לפגוע בו או בקרוביו.
6. במקרים בהם ייאסף מידע באופן אנונימי מנבדקים בעלי יכולת שיפוט, ללא לקיחה של פרטי הנבדק (לרבות מספר תעודת זהות) מהווה עצם השתתפותו של הנבדק הוכחה להסכמתו להשתתף במחקר וניתן לוותר על חתימתו בכתב הסכמה.
7. תוקף פעילות המחקר תהיה **שנה אחת בלבד.** חוקר המעוניין להמשיך את המחקר נדרש להגיש בקשה להארכה לא יאוחר מחודשיים לפני מועד פקיעת תוקף האישור שהתקבל. לא הוארך המועד, יופסק המחקר ביום פקיעת תוקף האישור התקף.
8. הבקשה תוגש על ידי החוקר הראשי ולאחר אישורה הוא יהיה אחראי למילוי כל התנאים שהותנו במתן האישור.

אופן התשלום לנבדקים

1. מקור תקציב תשלום לנבדקים הינו מקרן פנימית (תקציב המחקר האישי של החוקר) או מקרן חיצונית (מענק שהתקבל על שם החוקר).
2. התשלום לנבדקים יכול להיות כמזומן או כשובר (סטימצקי, פלפלת ועוד).
3. **תשלום עפ"י מחירון שנקבע בתאריך 23.5.19**
 - 3.1 תשלום על פי מפתח של 30 ₪ לשעת ניסוי.
 - 3.2 אורך מפגש מקסימלי 4 שעות.
 - 3.3 ניתן להזמין נבדקים לניסויים נוספים.
 - 3.4 תשלום לנבדק בקבוצות מיקוד הנערכות כ-4 שעות יהיה 100 ₪ למפגש.
4. בכפוף לאישור מיוחד של סמנכ"ל הכספים וראש רשות המחקר, ניתן לקבוע עבור ניסוי ספציפי סכום תגמול משתנה.
5. התשלום המקסימלי יעמוד על 100 ₪ למפגש (ללא כפל תשלומים על שעות ניסוי).
6. **על מנת להיערך תקציבית;** באחריות החוקר האחראי להגיש בקשה מסודרת לוועדת האתיקה ולרשות המחקר, בה הוא מציין בקצרה את ההליך הניסויי עבורו יקבלו הנבדקים תשלום וצפי למספר נבדקים לצורך השלמת הפרויקט.

7. מעקב אחר תשלום

7.1 באחריות החוקר האחראי (PI) לנהל מעקב בקובץ אקסל ולהעביר דיווח מידי פעילות לרכזת רשות המחקר לצורך מעקב פנימית

7.2 יש לתעד קבלת תשלום ב"טופס קבלת תשלום עבור השתתפות בניסויים" (מצורף כנספח ב') הטופס מכיל שני חלקים- אחד לתיעוד (אצל החוקר האחראי) ואחת לנבדק (המהווה קבלה עבור הנבדק).

נספח א'-טופס בקשה לאישור של וועדת האתיקה למחקרים בבני אדם

תאריך:

הטופס כתוב בלשון זכר אולם הוא מתייחס לחוקרות ולחוקרים כאחד

שם החוקר

האחראי:

כתובת אלקטרונית: Email

מספר טלפון:

פקולטה/חוג:

נושא

המחקר:

סיכום קצר של המחקר

ומטרתו:

תאר כאן בקצרה את המחקר ומטרתו

מקור מימון המחקר: מקור/ות המימון

תיאור משתתפי המחקר והאוכלוסייה ממנה ייבחרו

כולל מספר המשתתפים:

תאר כאן בקצרה את המשתתפים והאוכלוסייה

נוהל איסוף הנתונים (במידה של שימוש בשאלונים יש לצרף לבקשה) ומשך המחקר המתוכנן:

<u>נוהל איסוף הנתונים</u>

תיאור הסיכונים הצפויים לנבדק (כולל חוסר נוחות אפשרית בתחום הגופני, הפסיכולוגי, החברתי, הכלכלי או אחר), שעלולים להיגרם כתוצאה מהמעורבות במחקר. התייחס בבקשה הן להסתברות הסיכון והן לחומרתו:

<u>סיכונים צפויים</u>

האמצעים שיינקטו למזער את הסיכונים או אי הנוחות האפשריים:

<u>אמצעים למזעור סיכונים ואי נוחות המשתתפים</u>

תיאור התועלת האפשרית מעריכת המחקר עבור המשתתפים עצמם, אוכלוסיית המשתתפים והחברה:

<u>תיאור תועלת המחקר</u>

כיצד תישמר זהות המשתתפים:

שמירה על זהות המשתתפים

האם יהיה תשלום לנבדקים ואם כן, באיזה סכום, כיצד הוא יינתן ומתי:

תשלום לנבדקים

ההסכמה להשתתף במחקר - מי אחראי על קבלת הסכמה מדעת מהנבדק:

הסכמה להשתתף במחקר

באיזה אופן תתקבל ההסכמה, איפה ומתי:

אופן קבלת הסכמה מדעת

חתימת החוקר

החלטת הועדה:

לשימוש הועדה

נספח ב': אישור מתן תשלום עבור השתתפות בניסוי

אישור מתן תשלום (חלק זה יישמר לצורכי תיעוד ובקרה אצל החוקר האחראי)

אני: _____ מאשר/ת בזאת תשלום על סך _____ ₪
הניתן ל _____, ת.ז.: _____.

שם הניסוי עבורו התקבל התשלום: _____

שם החוקר האחראי: _____

תאריך: _____

אישור קבלת תשלום (חלק זה יימסר לנבדק)

אני: _____ מאשר/ת בזאת קבלת תשלום על סך _____
₪ הניתן לי: _____, ת.ז.: _____.

שם הניסוי עבורו התקבל התשלום: _____

שם החוקר האחראי: _____

תאריך: _____